

Pod vremenom

Povezava dejavnosti z umetnostjo

Primeri vremena, letnih časov, podnebja in atmosferskih pojavov v slikarstvu in folklori

Povezava z lokalnim in nacionalnim šolskim učnim načrtom

Gostota, tlak, vzgon / Atmosferski pojavi in vreme

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_fizika.pdf

Oprema

- internetna povezava
- računalnik

Trajanje dejavnosti:

45 minut

Opis dejavnosti

Učenci se združijo v skupine in pripravijo kratke predstavitve o eni izmed treh tem: vreme in atmosferski pojavi, podnebje in biomi ter evropski štirje letni časi. Ta ura združuje likovno umetnost, fiziko in geografijo.

Učni cilji

Po zaključku te dejavnosti bodo učenci znali:

- Razlikovati med podnebjem, letnimi časi in vremenskimi pojavi.
- Primerjati in opisati naslednje biome različnih podnebij: tajga, zmerni gozd, sredozemski biom, suha puščava (z dodatkom jamskih in gorskih habitatov).
- Primerjati in opisati naslednje vremenske in atmosferske pojave: sneg, dež, strela, mavrica, temperaturna inverzija, severni sij.

- Sestaviti, primerjati in opisati naslednje letne čase in vplive: evropska pomlad, poletje, jesen, zima, vplivi Sonca in oceanov/morij na evropsko podnebje.

Navodila

Korak 1 - Motivacijska faza

Učence prosite, naj si zamislijo kraj v Evropi in Sredozemlju, ki bi ga radi obiskali.

V katerem letnem času bi se tja odpravili, če šolsko leto ne bi predstavljalo ovire? Zakaj?

Učenci bodo počitnice najverjetneje povezali z vremenom (toplo, mrzlo itd.), s prazniki (božič, koncerti itd.), kar je vse povezano z dolgoročnim podnebjem kraja in njegovim splošnim vplivom na našo civilizacijo.

Korak 2 - Raziskovalna faza

Naloga 1:

Učence razdelite v tri skupine in razložite, da mora vsaka skupina pripraviti predstavitev diapozitivov o treh različnih, a med seboj povezanih temah: Evropsko in sredozemsko podnebje ter z njima povezani biomi, evropski štirje letni časi ter vreme in atmosferski pojavi.

Vsem učencem predstavite spodnja navodila in **delovne pakete (v okviru te dejavnosti)**. Čeprav lahko v svojo predstavitev vključijo tudi drugo slikovno gradivo, morajo v svoj paket vključiti slike, ki so že pripravljene.

Naloga 2:

PODNEBJE IN BIOMI

Učenci morajo razložiti, kaj je podnebje v primerjavi z vremenom in kako podnebje prispeva k oblikovanju različnih biomov v Evropi in Sredozemlju, kot so tajga, zmerni gozd, sredozemski biom in suha puščava. Učenci morajo izpostaviti nekaj značilnosti teh biomov (rastlinstvo, živali). Podajo naj tudi splošen pregled jamskih in gorskih habitatov ter kako jih ogrožajo podnebne spremembe in onesnaževanje.

Naloga 3:

VREMENSKI IN ATMOSFERSKI POJAVI.

Učenci morajo razložiti, pod kakšnimi pogoji se zgodijo naslednji dogodki: sneg, dež, strela, mavrica, temperaturna inverzija, severni sij. Raziskati morajo tudi, kako so ljudje v različnih kulturah razlagali strele in mavrico, ter za vsak pojav predstaviti eno zgodbo.

Dodatno vprašanje: zakaj je nebo modro?

Naloga 4:

EVROPSKI LETNI ČASI

Učenci morajo razložiti, kateri so glavni dejavniki evropskih letnih časov: pomlad, poletje, jesen, zima. Razložiti morajo, kakšno vlogo imajo pri letnih časih Sonce, nagib Zemlje, oceani in morja ter kakšni so nekateri evropski obredi, povezani z njimi (religija, kmetijstvo, praznovanja).

Korak 3 - Utrjevalna faza

Vsaka skupina predstavi svoje ugotovitve.

Dodatno gradivo za prenos

V okviru te dejavnosti lahko najdete naslednje tri delovne pakete kot ločene mape:

1. DELOVNI PAKET PODNEBJE
2. VREME V DELOVNEM PAKETU
3. SEZONE DELOVNEGA PAKETA

Viri

Podnebje

1.

Rihard Jakopič (1869-1943)

Breze, 1896

Olje, platno, 72 x 57 cm

Narodna galerija Slovenije

2.

Jean-Baptiste Camille Corot (1796-1875)

Gozd Fontainebleau, 1846

Olje, platno, 90,2 x 128,8 cm

Muzej lepih umetnosti v Bostonu

Zasebna domena

3.

Ambrogio Lorenzetti (1290-1348)

Učinki dobrega upravljanja na podeželju (1338-1339)

Fresco

Palazzo Publico, Siena

Javna domena

4.

Francis Frith (1822-1898)

Daljinski pogled na Mont Serbla, (po letu 1855)

Albumenski tisk, 15,2 cm x 20,3 cm

Muzej moderne umetnosti, New York

Javna domena

5.

Giovanni Segantini (1858-1899)

Življenje, (1898-1899)

Olje, platno, 190 cm x 320 cm

Muzej Segantini, St. Moritz

Javna domena

6.

Jamske slike Altamira

Museo de Altamira y D. Rodriguez

Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0

Sezone

1.

Gustav Klimt (1862-1918)

Avenija v parku gradu Kammer, 1912

Olje, platno, 110 x 110 cm

Muzej Belvedere, Dunaj

Javna domena

2.

Ivana Kobilca (1861-1926)

Poletje, (1889-1890)

Olje, platno, 180 x 141,5 cm

Narodna galerija Slovenije

3.

Pieter Brueghel starejši (1526/1530-1569)

Vrnitev črede (jesen), (1565)

Olje, hrastov les, 117 x 159 cm

Umetnostnozgodovinski muzej, Dunaj

Javna domena

4.
Henry Raeburn (1756-1823)
Minister za drsanje, (devetdeseta leta 20. stoletja)
Olje, platno, 76 cm x 64 cm
Škotska narodna galerija
Javna domena

5.
Willem van de Velde mlajši (1633-1707)
Nizozemske ladje na mirnem morju, (ok. 1665)
Olje, platno, 86,8 cm x 120 cm
Rijksmuseum, Amsterdam
Javna domena

6.
Helios in njegov voz na vazi, (ok. 430 pr. n. št.)
Keramika, višina: 33,03 cm
Britanski muzej
Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0

Vreme in atmosferski pojavi

1.
Marko Pernhart (1526/1530-1569)
Cerkniško jezero, (1860-1870)
Olje, platno, 86,5 x 158 cm
Narodna galerija Slovenije, Ljubljana

2.
Dunajska Geneza (6. stoletje, Sirija)
Folio, črnilo, 333 x 270 mm
Olje, platno, 110 x 110 cm
Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj

3.
Gustave Caillebotte (1848-1894)
Strehe v snegu, 1878
Olje, platno, 64 x 82 cm
Musée d'Orsay, Pariz

4.

Caspar David Friedrich (1774-1840)
Potepuh nad morjem megle, (ok. 1817)
Olje, platno, 98 cm x 74 cm
Hamburger Kunsthalle
Javna domena

5.

Giorgione (umrl leta 1510)
Vihar, (ok. 1505)
Olje, platno, 82 x 73 cm
Gallerie dell' Accademia, Benetke
Javna domena

6.

Anna Boberg (1864-1935)
Severni sij. Študija iz severne Norveške
Olje, platno, 97 cm x 75 cm
Narodni muzej, Stockholm
Javna domena

Oznake

- Spletna dejavnost
- Učenje na podlagi raziskovanja
- Timsko delo
- Glasba
- Slike
- Literatura